

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om ändring av mervärdesskattelagen

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att mervärdesskattelagen ändras så att det minsta mervärdesskattebelopp som uppbärs vid import sänks från 10 euro till 5 euro. Det föreslås också att lagen ändras så att tidsfristen för ansökan om återbäring av mervärdesskatt till utlänningar som är etablerade i en annan medlemsstat för år 2009 förlängs till den 31 mars 2011.

Lagen avses träda i kraft så snart som möjligt i fråga om förlängningen av ansöknings tiden för återbäring av mervärdesskatt till utlänningar och det föreslås att lagen till denna del tillämpas retroaktivt från och med den 1 oktober 2010. I fråga om ändringen av det minsta mervärdesskattebelopp som uppbärs vid import avses lagen träda i kraft från och med ingången av 2013.

MOTIVERING

1 Det minsta mervärdesskattebelopp som uppbärs vid import

reskrivs om tull, om inte något annat föreskrivs i mervärdesskattelagen.

1.1 Nuläge

Europeiska unionens lagstiftning

Varor från tredjeländer utanför Europeiska unionens tullområde, t.ex. Norge och Förenta staterna, och varor från områden utanför Europeiska unionens skatteområde, såsom Åland, kan för närvarande befrias från mervärdesskatt med stöd av bestämmelserna om försändelser av ringa värde och minsta skattebelopp som uppbärs.

Enligt artikel 143.1 punkt b och c i rådets direktiv 2006/112/EG om ett gemensamt system för mervärdesskatt (nedan *mervärdesskattedirektivet*) ska slutlig import av varor undantas från skatteplikt i enlighet med rådets *direktiv 83/181/EEG* om räckvidden av artikel 14.1 d i *direktiv 77/388/EEG* om befrielse från mervärdesskatt vid slutlig införsel av vissa varor.

Nationell lagstiftning

En kodifierad version av direktiv 83/181/EEG finns i rådets direktiv 2009/132/EG om tillämpningsområdet för artikel 143 b och c i direktiv 2006/112/EG vad gäller befrielse från mervärdesskatt vid slutlig import av vissa varor. Enligt artikel 23 i det senare nämnda direktivet ska varor med ett sammanlagt värde som inte överstiger 10 euro vara skattebefriade vid import. Medlemsstater får bevilja skattebefrielse för import av varor vars sammanlagda värde överstiger 10 euro men inte är högre än 22 euro. Från befrielsen får medlemsstater dock undanta varor som har importerats per postorder.

I mervärdesbeskattningen är gränsen för en varuförsändelse av ringa värde, dvs. gränsen för skattefrihet vid import, 22 euro. Enligt 94 § 1 mom. 23 punkten i mervärdesskattelagen (1501/1993) är import av varor vilkas totala värde är högst 22 euro skattefri.

Dessutom tillämpas bestämmelsen om minsta belopp som uppbärs. Enligt 2 § i tullförordningen (1543/1994) är det minsta tullbelopp som uppbärs 10 euro. Samma belopp tillämpas också på den mervärdesskatt som uppbärs i samband med import med stöd av 101 § 2 mom. i mervärdesskattelagen. Enligt momentet gäller i fråga om förfarandet vid import av varor och betalning av skatt i tillämpliga delar vad som i tullagstiftningen fö-

Mervärdesskattedirektivet reglerar inte uppbörd av skatt och i direktivet föreskrivs

således inte om det minsta belopp som uppbärs.

Bedömning av nuläget

Bestämmelserna om försändelser av ringa värde och det minsta belopp som uppbärs motiverades ursprungligen med att myndigheternas utgifter för uttag av tullar och skatter för postförsändelser, även de av ringa värde, skulle överstiga de tull- och skattebelopp som uppbärs. Dessutom bedömdes varu-transportkostnaderna i allmänhet bli större än den nytta som befrielsen från tull och skatt medför. Lönsamhetsaspekten ledde ursprungligen till att man kom fram till att tull och skatt inte uppbärs om beloppet är lägre än 10 euro.

Situationen har ändrats efter det att dessa bestämmelser utfärdades. Distansförsäljningen till Finland från länder utanför Europeiska unionen har ökat bl.a. på grund av att det är lätt att handla på nätet och transportkostnaderna minskar. Postorderförsäljning till Finland bedrivs bl.a. från Schweiz, Kanalöarna och Förenta staterna.

Postorderförsäljning bedrivs också från Åland till övriga Finland. Åland hör till Europeiska unionens tullområde, men i samband med anslutningen till Europeiska unionen lämnades Åland utanför Europeiska unionens skatteområde för att säkerställa att den skattefria taxfree-försäljningen fortsätter på de färjor som går via Åland. Den omständigheten att Åland står utanför skatteområdet innebär också att försäljningen mellan Åland och övriga Finland omfattas av samma import- och exportbestämmelser som handeln mellan Finland och tredjeländer. De ovan nämnda bestämmelserna om skattefrihet gäller således också mellan Åland och övriga Finland.

Saken ägnades uppmärksamhet i regeringens proposition (RP 184/1996 rd) med förslag till lag om undantag för landskapet Åland i fråga om mervärdesskatte- och accislagstiftningen samt till lagar i anslutning till den. I regeringens proposition ansågs det att eftersom transportkostnaderna vid postförsäljning av sådana här varor av ringa värde i allmänhet är högre än den nytta skattefriheten för med sig, kommer skattefriheten up-

penbarligen inte att inverka på konkurrensbetingelserna. Därför föreslogs det att importen av postförsäljningsförsändelser av ringa värde mellan Åland och det övriga Finland skulle vara skattefri i likhet med importen från tredje länder. Dessutom konstaterades det att i det fall att man observerar att skattefriheten leder till att konkurrensen snedvrids eller om den gränsen för fri import höjs på gemenskapsnivå skall skattefriheten bli föremål för en ny prövning.

På grund av den fördel som skattegränsen ger har företag som bedriver postorderförsäljning från Åland till övriga Finland etablerat sig på Åland. Denna verksamhet har ökat under den senaste tiden. Även företag som ursprungligen bedrivit verksamhet i övriga Finland har flyttat sin postorderförsäljning till Åland.

De gällande gränserna i euro för försändelser av ringa värde och det minsta skattebelopp som uppbärs vid import snedvrider konkurrensen. I förhållande till företag som bedriver postorderförsäljning i övriga Finland och företag som bedriver vanlig detaljhandel med motsvarande varor i övriga Finland gynnar de nuvarande bestämmelserna företag som bedriver postorderförsäljning utanför Europeiska unionen eller på Åland.

I syfte att klarlägga hur snedvriden konkurrensen är har tullstyrelsen gjort en uppskattning av antal och värde för obeskattade försändelser år 2009.

Det uppskattade antalet försändelser av ringa värde från länder utanför Europeiska unionen till Finland omfattar både försändelser till ett värde av högst 22 euro och försändelser som underskrider det minsta belopp som uppbärs. Antalet sådana försändelser har uppskattats till ca 1,2 miljoner per år. Mervärdesskatten skulle ha varit ca 6-11 miljoner euro.

Antalet försändelser till ett ringa värde av högst 22 euro från Åland till övriga Finland har uppgått till ca 860 000 och det sammanlagda värdet av försändelserna har varit ca 13,5 miljoner euro. Det har dessutom gjorts ca 1,9 miljoner försändelser som överskrider värdegränsen på 22 euro men underskrider det minsta belopp som uppbärs. Det sammanlagda värdet av dessa försändelser har varit 60,8 miljoner euro. Den sammanlagda

mervärdesskatten för försändelserna skulle ha uppgått till ca 16 miljoner euro.

1.2 Föreslagna ändringar

I syfte att minska snedvridningen av konkurrensen mellan importerade varor och varor som köpts i Finland eller andra medlemsstater föreslås att det minsta mervärdesskattebelopp som uppbärs vid import sänks från 10 euro till 5 euro. Vid tillämpningen av den allmänna mervärdesskattesatsen är det i praktiken endast försändelser till ett värde av högst 22 euro som befrias från skatt, eftersom mervärdesskatt redan uppbärs för försändelser som överskrider 22 euro.

Enligt förslaget fogas en ny 101 b § till mervärdesskattelagen. Enligt 1 mom. är 5 euro det minsta skattebelopp som uppbärs eller indrivs vid mervärdesbeskattningen av varuimport.

Enligt 2 mom. ska bestämmelsen om det minsta skattebelopp som uppbärs inte tillämpas när det är fråga om alkoholdrycker och tobaksprodukter som resande och personer som hör till personalen på ett transportmedel i yrkesmässig trafik för med sig eller som sänts till enskilda personer. Detta motsvarar nuläget.

I denna proposition föreslås inga ändringar av gränsen på 22 euro för varuförsändelser av ringa värde som inte beskattas. Om den nu föreslagna ändringen inte är tillräcklig för att rätta till snedvridningen av konkurrensen kan man dock överväga på nytt om de gränser som gäller ringa försändelser och det minsta skattebelopp som uppbärs ska avskaffas i fråga om postorderförsändelser.

2 Förlängning av ansökningstiden för skatteåterbäring till utläningar under ett övergångsskede

2.1 Nuläge

Med stöd av rådets direktiv 2008/9/EG om fastställande av närmare regler för återbetalning enligt direktiv 2006/112/EG av mervärdesskatt till beskattningsbara personer som inte är etablerade i den återbetalande medlemsstaten men i en annan medlemsstat (*direktivet om återbetalning av mervärdesskatt*),

kan beskattningsbara personer via en elektronisk nättjänst som inrättats av den egna medlemsstaten (*etableringsmedlemsstat*) ansöka om återbetalning av mervärdesskatt som ingår i varor som köpts i en medlemsstat som personen inte är etablerad i (*återbetalande medlemsstat*). Det elektroniska systemet ersatte det tidigare systemet med pappersblanketter och genom systemet förenklades ansökningsförfarandet för företagen.

Direktivet om återbetalning av mervärdesskatt trädde i kraft vid ingången av 2010, då medlemsstaternas nättjänster skulle vara inrättade. Enligt direktivet ska återbetalningsansökan lämnas in till etableringsmedlemsstaten senast den 30 september kalenderåret efter återbetalningsperioden. Vissa medlemsstater öppnade dock nättjänsten först efter det, den sista i maj 2010. Det har också förekommit en rad tekniska problem med operabilitet och tillgång till vissa portaler. Under övergångsskedet har vissa medlemsstater också haft andra problem i anslutning till tillämpningen av det nya återbetalningssystemet, vilket har lett till förseningar i inlämnandet och behandlingen av ansökningarna.

För att trygga de skattskyldigas rätt till avdrag godkände rådet den 14 oktober 2010 en ändring av direktivet om återbetalning av mervärdesskatt så att tidsfristen för ansökningar för 2009 förlängs till den 31 mars 2011 (rådets direktiv 2010/66/EU om ändring av rådets direktiv 2008/9/EG om fastställande av närmare regler för återbetalning enligt direktiv 2006/112/EG av mervärdesskatt till beskattningsbara personer som inte är etablerade i den återbetalande medlemsstaten men i en annan medlemsstat). Direktivändringen grundar sig på ett förslag till direktiv (KOM(2010) 381), som kommissionen lämnade i juli 2010. Medlemsstaterna ska från och med den 1 oktober 2010 sätta i kraft de lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa direktivet.

2.2 Föreslagna ändringar

Direktivet om återbetalning av mervärdesskatt har genomförts i Finland genom en lag om ändring av mervärdesskattelagen (1359/2009). I 156 b § 4 mom. i mervärdesskattelagen föreskrivs om tidsfristen för an-

sökan om återbäring i fråga om näringsidkare som är etablerade i en annan medlemsstat. Enligt bestämmelsen ska ansökan göras inom nio månader från utgången av det kalenderår som omfattar den period ansökan gäller. Det föreslås att bestämmelsen ändras så att tidsfristen för ansökningar för 2009 löper ut först den 31 mars 2011.

3 Propositionens konsekvenser

3.1 Det minsta mervärdesskattebelopp som uppbärs vid import

Kostnadskonsekvenser för tullstyrelsen och importörer

Tullstyrelsen har gjort en bedömning av hur en sänkning av det minsta mervärdesskattebelopp som uppbärs påverkar importförfarandena, tullens datasystem och årsverkerna.

Vid import av varor från länder utanför Europeiska unionen ska varuhavaren eller dennes företrädare upprätta en tulldeklaration som lämnas till tullen på elektronisk väg eller som en formbunden deklaration i pappersform. De elektroniska förfarandena utvecklas och tillämpningen av dem ökar dock hela tiden. Avsikten är att webbtillämpningen för importförtullning ska tas i bruk våren 2011. Svaren från en enkät om postförtullning som gjorts bland enskilda kunder år 2008 visar att 90 procent är villiga att övergå till förtullning via nätet. Om en majoritet av kunderna övergår till postförtullning via nätet, ökar tullens registreringskostnader med 12 årsverken. Det behövs ytterligare uppskattningsvis 5 årsverken till stöd till nätanvändarna. Det bör också beaktas att elektronisk importförtullning i regel blir obligatorisk från och med den 24 juni 2013, när Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 450/2008 om fastställande av en tullkodex för gemenskapen (Moderniserad tullkodex) träder i kraft, varvid tullens registreringskostnader är mindre.

Situationen är i praktiken en annan när det gäller Åland. I skattegränstrafiken mellan Åland och övriga Finland medför tullens registrerade kunder endast en liten ökning av arbetsmängden, eftersom de företag vars huvudsakliga verksamhet är postorderförsälj-

ning i regel har tillstånd att använda lokalt klareringsförfarande, där de åtgärder som gäller förtullningen huvudsakligen vidtas i företagen. Om det minsta belopp som uppbärs sänks medför kontantkunderna en liten ökning av tullens arbetsmängd. Det bör också beaktas att en del av postorderförsäljningen från Åland till övriga Finland upphör på grund av bortfallet av skatteförmånen.

Enligt tullstyrelsens uppskattning medför en sänkning av det minsta belopp som uppbärs engångskostnader för datasystem till ett belopp av ca 1—1,5 miljoner euro. En sänkning medför också att ITU-systemet för import måste förnyas, eftersom antalet importdeklarationer kommer att öka avsevärt och det nuvarande systemet klarar inte av en sådan ökning. Det kostar uppskattningsvis 1,5 miljoner euro att förnya systemet och arbetet beräknas ta ca 2 år.

De löpande driftskostnaderna är ca 325 000 euro per år.

För postorderföretag som är etablerade utanför Europeiska unionen eller på Åland minskar konkurrensfördelen, vilket kan leda till omprövningar av om verksamheten eller en omlokalisering av verksamheten lönar sig. Enligt remissinstansernas uppskattning kan några tiotal arbetsplatser på Åland vara i fara.

Konsumentpriserna på sådana importerade varor av ringa värde som överskrider tull- eller skattegränsen stiger men motsvarar priserna på anskaffningar som gjorts i hemlandet eller en annan medlemsstat.

Konsekvenser för mervärdesskatteintäkterna

En sänkning på 5 euro av det minsta mervärdesskattebelopp som uppbärs ökar enligt en grov uppskattning statens mervärdesskatteintäkter med 15—20 miljoner euro per år.

3.2 Förlängning av ansökningstiden för skatteåterbäring till utlänningar under ett övergångsskede

En förlängning av tidsfristen för återbäringarna för 2009 tryggar rätten till återbäring för de företag som är etablerade i en medlemsstat som haft problem med nättjänsten. Skatteförvaltningens nättjänst i Finland har fungerat och således har de företag som

är etablerade här kunnat ansöka om återbäring via tjänsten. Ändringen kan medföra att antalet ansökningar om återbäring för 2009 ökar i någon mån i Finland. I fråga om ansökningarna för 2009 orsakar ändringen i någon mån extra åtgärder för Skatteförvaltningen i Finland, men förutsätter inte ändringar av datasystemen.

En förlängning av tidsfristen säkerställer också förverkligande av återbäringsrätt av företag som är etablerade i Finland i de medlemsstater som har haft andra problem med tillämpningen av återbäringssystemet under övergångsskedet.

4 Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts vid finansministeriet. Tullstyrelsen, Skatteförvaltningen, Ålands landskapsregering och centrala näringslivsorganisationer har hörts om propositionen.

5 Samband med internationella fördrag och förpliktelser

Den föreslagna förlängningen av ansökningstiden för återbäringar till utlänningar för

2009 grundar sig på en ändring av direktivet om återbetalning av mervärdesskatt. Medlemsstaterna skulle från och med den 1 oktober 2010 sätta i kraft de lagar och andra författningar som ändringen av direktivet förutsätter.

6 Ikraftträdande

Det föreslås att 101 b § om det minsta mervärdesskattebelopp som uppbärs vid import träder i kraft vid ingången av 2013.

Den föreslagna förlängningen av ansökningstiden för återbäringar till utlänningar för 2009 grundar sig på en ändring av direktivet om återbetalning av mervärdesskatt som godkändes i oktober 2010. Medlemsstaterna skulle från och med den 1 oktober 2010 sätta i kraft de lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa ändringen av direktivet. Därför föreslås det att ändringen av 156 b § 4 mom. i mervärdesskattelagen tillämpas retroaktivt från och med den 1 oktober 2010. Ändringen föreslås träda i kraft så snart som möjligt.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

*Lagförslag***Lag****om ändring av mervärdesskattelagen**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i mervärdesskattelagen (1501/1993) 156 b § 4 mom.,
sådant det lyder i lag 1359/2009, samt
fogas till lagen en ny 101 b § som följer:

Särskilda stadganden

101 b §

Vid mervärdesbeskattningen av varuimport
är det minsta skattebelopp som uppbärs eller
indrivs 5 euro.

Vad som föreskrivs i 1 mom. tillämpas inte
i situationer som avses i 2 § 2 mom. i tullför-
ordningen (1543/1994).

156 b §

Ansökan ska göras inom nio månader från
utgången av det kalenderår som omfattar den
period ansökan gäller. Tidsfristen för ansök-
ningar som görs för år 2009 löper dock ut
den 31 mars 2011.

Lagens 101 b § träder i kraft den 1 januari
2013. Lagens 156 b § 4 mom. träder i kraft
den 20 och tillämpas från och med den
1 oktober 2010.

Helsingfors den 10 december 2010

Republikens President

TARJA HALONEN

Finansminister *Jyrki Katainen*

*Bilaga
Parallelltext*

Lag

om ändring av mervärdesskattelagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i mervärdesskattelagen (1501/1993) 156 b § 4 mom.,
sådant det lyder i lag 1359/2009, samt
fogas till lagen en ny 101 b § som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

Särskilda stadganden

101 b §

*Vid mervärdesbeskattningen av varuimport
är det minsta skattebelopp som uppbärs eller
indrivs 5 euro.*

*Vad som föreskrivs i 1 mom. tillämpas inte
i situationer som avses i 2 § 2 mom. i tullför-
ordningen (1543/1994).*

156 b §

Ansökan ska göras inom nio månader från
utgången av det kalenderår som omfattar den
period ansökan gäller.

156 b §

Ansökan ska göras inom nio månader från
utgången av det kalenderår som omfattar den
period ansökan gäller. *Tidsfristen för ansök-
ningar som görs för år 2009 löper dock ut
den 31 mars 2011.*

*Lagens 101 b § träder i kraft den 1 januari
2013. Lagens 156 b § 4 mom. träder i kraft
den 20 och tillämpas från och med den 1
oktober 2010.*